

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, Sanje Štefan i Ante Galića, članova vijeća te sudskog savjetnika Tomislava Jukića, zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Z. L. iz R., kojeg zastupa opunomoćenik A. B., odvjetnik u V., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 10. prosinca 2020.

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/20-01/1024, urbroj: 401-01/11-20-1 od 1. rujna 2020.
- II. Odbija se tužiteljev zahtjev za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Osporavanim rješenjem tuženika, klasa: UP/II-008-07/20-01/1024, urbroj: 401-01/11-20-1 od 1. rujna 2020. odbačena je, kao nedopuštena, tužiteljeva žalba podnesena zbog neodlučivanja Sigurnosno-obavještajne agencije o tužiteljevu zahtjevu za pristup informacijama.

U tužbi protiv navedenog rješenja tuženika tužitelj ističe da je 11. kolovoza 2020. od svoga poslodavca, Sigurnosno-obavještajne agencije, zatražio dostavu preslike rješenja istražnog suca Županijskog suda u Rijeci, broj: KIO-99/03 od 2. travnja 2003. kojim je određen pritvor. Budući da Sigurnosno-obavještajna agencija nije postupila po njegovu zahtjevu u roku propisanom zakonom, tužitelj je podnio žalbu tuženiku koju je tuženik odbacio. Smatra da je tuženik povrijedio zakon na štetu tužitelja jer nije dostavio žalbu nadležnom tijelu na postupanje. Poziva se na odredbe članaka 7. i 18. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, 47/09.; u daljnjem tekstu: ZUP). Predlaže da ovaj Sud provede raspravu radi utvrđivanja nadležnog tijela za postupanje u konkretnoj stvari, poništi osporavano rješenje tuženika i naloži tuženiku da žalbu sa spisom predmeta uputi na rješavanje nadležnom tijelu. Traži naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kn.

Tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom ističe da u cijelosti ostaje kod razloga navedenih u osporavanom rješenju. U bitnom ističe da se u konkretnom slučaju ne mogu primijeniti odredbe članaka 7. i 18. ZUP-a budući da tužitelj nije neuka stranka kojoj bi trebala pravna pomoć. Pored toga ističe da je žalba bila primarno namijenjena tuženiku, kao drugostupanjskom tijelu u zaštiti prava na pristup informacijama. Opisuje tijek postupka koji je prethodio donošenju osporavanog rješenja te navodi da je tužitelj tražio dokumentaciju koja se odnosi na njegov radni odnos u Sigurnosno-obavještajnoj agenciji, a što ne ulazi u doseg Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.; u daljnjem

tekstu: ZPPI). Naglašava da se pristup informacijama u smislu ZPPI-a odnosi na pristup javnim informacijama koje su u posjedu tijela javne vlasti i koje bi bile dostupne bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja bi ih zatražila te koje nisu vezane uz pojedinačne postupke uređene posebnim propisima, kao što je slučaj u konkretnom predmetu. U pojedinim slučajevima treba zaštititi određene vrijednosti i prava drugih (primjerice, osobne podatke) pa postoje posebni pravni temelji za ostvarivanje prava na pristup informacijama prema drugim, posebnim propisima koji samo određenoj stranci ili zainteresiranoj osobi daju pravo pristupa zatraženim informacijama. Tuženik ističe da je u konkretnom slučaju očito da tužitelj ne traži informaciju od javnog, već isključivo od njegovog privatnog, partikularnog interesa, zbog čega ju ne može dobiti primjenom ZPPI-a. Upućuje i na presudu ovog Suda, poslovni broj: UsII-23/19-8 od 27. studenoga 2019. koja potvrđuje da se ZPPI ne primjenjuje na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske kao i obvezu Sigurnosno-obavještajne agencije da primijeni Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske ("Narodne novine", 79/06. i 105/06.). Predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva.

Odgovor na tužbu dostavljen je tužitelju u skladu s člankom 6. stavkom 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 29/17.; u daljnjem tekstu: ZUS).

U očitovanju o odgovoru na tužbu tužitelj ističe da su javnopravna tijela u postupcima koje je tužitelj pokretao, davala različite upute o podnošenju pravnog lijeka pa tužitelj ne zna koje je tijelo nadležno za određeni postupak. Poziva se na presudu Upravnog suda u Rijeci, poslovni broj: UsI-1745/19 u kojoj je izneseno i obrazloženo na zakonu utemeljeno postupanje javnopravnog tijela kad stranka u upravnom postupku izrijeком traži primjenu članka 7. i 18. ZUP-a.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Polazeći od činjenice da u ovom sporu činjenice nisu sporne, već isključivo primjena prava, a imajući na umu razlog zbog kojih tužitelj predlaže održavanje rasprave (radi utvrđivanja nadležnog tijela za postupanje u konkretnoj stvari), Sud smatra da u ovom sporu nije nužno održati raspravu.

Iz spisa predmeta dostavljenog ovom Sudu proizlazi da je tužitelj 11. kolovoza 2020. od Sigurnosno-obavještajne agencije zatražio dostavu rješenja istražnog suca Županijskog suda u Rijeci, broj: KIO-99/03 od 2. travnja 2003. kojim je određen pritvor, a iz kojega bi bilo razvidno kada i od kojeg je tijela Protuobavještajna agencija zaprimila to rješenje te način na koji je rješenje zaprimljeno. U zahtjevu je istaknuto da je ravnatelj Protuobavještajne agencije donio rješenje, klasa: P1020-UP0501, urbroj: 539-20-01520-03/9374 od 3. travnja 2003. kojim se tužitelja udaljuje iz službe. To je rješenje doneseno na temelju rješenja istražnog suca Županijskog suda u Rijeci, broj: KIO-99/03 od 2. travnja 2003. o određivanju pritvora.

Budući da Sigurnosno-obavještajna agencija nije postupila po tužiteljevu zahtjevu, tužitelj je podnio žalbu tuženiku koja je osporavanim rješenjem tuženika odbačena, kao nedopuštena, na temelju članka 114. stavka 1. ZUP-a. Tuženik se poziva na članak 1. stavak 3. ZPPI-a kojim je propisano da se odredbe toga Zakona ne primjenjuju na stranke u sudskim, upravnim i drugim na zakonu utemeljenim postupcima. U obrazloženju osporavanog rješenja tuženika opisana je kronologija postupka koji je prethodio podnošenju žalbe te je napomenuto da je tužitelj tražio dostavu rješenja koje se odnosi na njega osobno, te da se pravo uvida u osobne podatke ne ostvaruje primjenom ZPPI-a, već drugog propisa – Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.

Ocjenjujući osnovanost tužbenog zahtjeva, ovaj Sud polazi od članka 1. stavka 3. ZPPI-a kojim je propisano da se odredbe toga Zakona ne primjenjuju na stranke u sudskim, upravnim i drugim na zakonu utemeljenim postupcima, kojima je dostupnost informacija iz tih postupaka utvrđena propisom. S obzirom na činjenicu da je tužitelj od javnopravnog tijela tražio dostavu rješenja koje se odnosi na njega osobno, Sud prihvaća stajalište tuženika da ZPPI nije primjenjiv u konkretnom slučaju. Ovome valja dodati da položaj stranke te njena prava u upravnom postupku (među kojima je i pravo na sudjelovanje u upravnom postupku, pravo na razgledavanje spisa, pravo na dostavu rješenja kojim se odlučuje o pravima stranke), uređuje ZUP, kao opći postupovni zakon, koji se, u pravilu, primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima, dok pojedina pitanja upravnog postupka mogu posebnim zakonom biti uređena drukčije. Polazeći od činjenice da je u predmetnom postupku tužitelj tražio dostavu rješenja istražnog suca od 2. travnja 2003. o određivanju pritvora na temelju kojega je, prema tužiteljevoj tvrdnji, doneseno rješenje o njegovu udaljenju iz službe, valja zaključiti da je pravo uvida u spis predmeta koji se odnosio na udaljenje tužitelja iz službe (koji bi trebao sadržavati sve što je od utjecaja na odlučivanje) tužitelj mogao ostvariti u upravnom postupku u kojemu je rješenje o udaljenju iz službe doneseno, u skladu s postupovnim pravilima mjerodavnim u tom predmetu.

Tužiteljev navod da je tuženik bio dužan žalbu proslijediti nadležnom tijelu valja promatrati u svjetlu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja iz kojih proizlazi da je tužitelj inicirao predmetni postupak tražeći primjenu ZPPI-a, uključujući primjenu toga Zakona i u žalbenom postupku. Stoga, prema ocjeni ovoga Suda, u konkretnom slučaju nije bilo mjesta ustupanju žalbe na rješavanje drugom tijelu. U takvoj je situaciji tuženik bio dužan razmotriti žalbu u okviru svoje nadležnosti, kao što je i učinio. Slijedom iznesenog, valja zaključiti da je tuženik postupio u skladu sa zakonom odbacivši žalbu kao nedopuštenu, pozivajući se na (mjerodavni) članak 114. stavak 1. ZUP-a.

Osvrćući se na tužiteljevo pozivanje na presudu Upravnog suda u Rijeci, poslovni broj: 3 UsI-1745/2019-4 od 4. veljače 2020. u kojoj sud daje osvrt na primjenu članaka 7. i 18. ZUP-a u konkretnom slučaju, valja istaknuti da je u tom predmetu riječ o činjeničnom i pravnom supstratu različitom od ovoga predmeta u mjeri koja onemogućava njihovu usporedbu.

Slijedom iznesenoga, valjalo je na temelju članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti kao u točki I. izreke.

Budući da tužitelj nije uspio u ovom upravnom sporu, to nema pravo na naknadu troškova spora, zbog čega je na temelju članka 79. stavka 4. ZUS-a odlučeno kao u točki II. izreke.

U Zagrebu 10. prosinca 2020.

Predsjednica vijeća
dr. sc. Sanja Otočan, v.r.